

PROMETEY

REVISTĂ DE LUPTĂ PENTRU
PROPĂȘIRE FRUMOS ȘI ADEVĂR

Număr închinat
mucenicilor

MOȚA și MARIN

Anul III. No. 3—4.

Martie—Aprilie 1937

Apare lunar la Brașov

Redacția și Administrația: BRAȘOV, STRADA CALVIN No. 8.

PROMETEU

REVISTĂ DE LUPTĂ pt. PROPĂȘIRE, FRUMOS ȘI ADEVĂR

Director:

IOAN AL. BRAN-LEMENY

Șef-redactor:

HORIA E. FRUNZĂ

Redactori:

NAE IEREMIA

EUGEN ARSU

Comitetul Revistei: Ioan Ludu, Ion Popa, G. Tulliu, Radu Prișcu, Inspector Victor Munteanu, C. I. Odor cu directorul și redactorii.

Manuscrisele se vor trimite la redacție pe adresa directorului. Cele nepublicate nu se înapoiază.

Autorii sunt rugați a-și trimite redacției operele, spre menționare și recenzare.

Solicităm ziarele și revistele să ne accepte schimbul. Ținem seamă numai de reciprocitate. În aranjarea materialului ne conducem de necesități tehnice și tipografice.

Cine a reținut Nr. 1 și 2 se consideră de abonat.

100 Lei anual pt. particulari.
300 " " " instituți și autorități.
20 " exemplarul.

Immortalibus

MOȚA ȘI MARIN

*Tăcere... Tăcere... poruncă a sorții;
Să tacă terestrele șoapte;
Prin moartea vieții, prin viața morții
Un veac prăbuși-tu-s'a'n noapte
Un veac s'a închis
Și-un abis...
Auzit-ați zăvoarele porții?*

*Epoca duhori, minciunii,
Tășnită din bezna genunii,
Epoca de spasm și coșmar
Sfârticată de-un gând temerar!*

*În iureș nebun cu haiducii
Când moartea rânjea — vagabonda —
Căzurăți — Arhangheli ai Crucii —
În luptă la Majadahonda...
Un vis V-a mânat, nu himeric,
Spre țărnul de sânge iberic...
E visul cel falnic și strâns
Din clocot străbun și din plâns,
Din scâncetul neamului trist
Din plânsul lui Crist...*

*Tăcere...
Plutește un duh printre noi,
E duh de eroi,
E al lor,
Un vecinic izvor
De putere, de-avânturi în sbor
Spre piscuri senine, spre forță
Spre sufletul neamului tău...*

*Luci-va eterna lor torță
Prin zbuçium, prin beznă și hâu.*

*Tăcere... Tăcere... e neamul în doliu
Tristețea ne-apasă, tăcere...
Un duh ne înalță — imensu-i lințoliu
Ne poartă, ne'nchiagă'n durere.*

*Dar iată, un fulger despică văzduhul
Și tremură zarea...
Și larg se deschide cărarea...
Minune? Mister?*

*Și innuri de slavă se'nalță spre cer...
Plâng frați și surori și părinții...*

Așa se jertfiseră Sfinții!

*In clocot de sânge și'n vuet de zare
Urcat-ați spre crugul 'nălțimii...*

*Tăcere... Tăcere...
E-un cântec din sfere...
E — al lor, Heruvimii
Ne cântă de 'nviere...
Tăcere...*

IOAN AL. BRAN-LEMENY

+

A fulgerat la Majadahonda!

Și s'a arătat un cal roș. Cel ce sta pe el a primit puterea să ia pacea de pe pământ, pentru ca oamenii să se înjunghie unii pe alții și i s'a dat o sabie mare. (Apocalipsa, pag. 4210)

Când a rupt Mielul pecetea a cincea, am văzut sub altar sufletele celor ce fusese înjunghiați din pricina Cuvântului lui Dumnezeu și din pricina mărturisirii, pe care o ținuseră.

Ei strigau cu glas tare și ziceau: Până când, Stăpâne, Tu, care ești sfânt și adevărat, zăbovești să judeci și să răzbuni sângele nostru asupra locuitorilor pământului?

Fiecăruia din ei i s'a dat o haină albă și li s'a spus să se mai odihnească puțină vreme, până se va împlini numărul tovarășilor lor de slujbă și al fraților lor, cari aveau să fie omorâți ca și ei.

(Apocalipsa pag. 4210)

Acolo departe, în inima fostei împărății unde soarele nu apunea niciodată, a țâșnit, din neagră besnă și înfiorător infern, fulgerul morții și al vieții veșnice, fulgerul luminii lui Dumnezeu, care a aprins întunericul satanei alungându-l.

Acest fulger, pentru popoarele cari nu și-au pierdut credința, însemnează un semn în plus al puterii Lui Dumnezeu, iar pentru noi, românii adevărați însemnează: învierea noastră întru Cristos, precum și mântuirea noastră pământească.

Zadarnic s'au pornit pigmeii și slujitorii sinagogii satanei să încarce cu infame interpretări, fenomenul dela Majadahonda, să plângă cu regretele lor calomnioase, „jertfa inutilă a doi tineri de viitor“, să tragă la răspundere cu fraze veninoase pe cel ce i-a trimis la moarte. Acestor fățarnici și vânzători de neam, precum și simbriașilor lui Lucifer, le răspund:

Da! Moța și Marin au fost trimiși la moarte și nici o putere din lume nu i-a putut opri din drum, fiindcă au fost trimiși de puterea Dumnezeiască, așa precum a fost trimis la moarte Cristos, fiul Lui Dumnezeu, pentru răscumpărarea lumii. Cine citește testamentul lui Moța și are numai atâta credință cât grăuntele de muștar, vede imediat mâna Lui Dumnezeu. Cei cari

nu o văd, sunt morți pentru împărăția Lui Dumnezeu și dela aceștia și oamenii și Dumnezeu își întorc fața.

Și au mai fost trimiși de cineva, au mai fost trimiși de sufletele marilor noștri strămoși, au fost trimiși de oasele din mormânt ale acelor cari au știut (în chinuita lor viață pământească) să poarte cu putere mesianică sfânta cruce și steaua destinului nostru românesc, cari au știut să moară în furci sau pe rug, în închisori sau în tranșee pentru biruința crucii și a neamului.

Argumente?... Fățarnicilor!... Nu umblăm cu argumente scremute dintr'o minte rătăcită și un suflet sterp! Credem cu fanatismul lui Savonarola, cu evlavia lui Neagoe Basarab și stăm dârji la datorie cu neânfricarea lui Vlad Țepeș.

Numai Satana are nevoie de argumente pentru a prinde pe om în ghiarele lui.

Sublima jertfă a lui Christos și douăzeci de secole de viață românească, cu toate tragediile și splendorile ei, cu tot eroismul și virtuțile cari formează puterea destinului nostru istoric, este argumentul nostru suprem; iar argumentele voastre diavolești, lansate de un iudeu rătăcit (Karl Marx) sunt numai niște ghimpi cruzi cari ar avea pretenția să sfășie pânda imensă a fulgerului.

Vouă, celor cari sunteți ostași ai lui Christos și ai neamului vostru, vă reamprospătez cuvintele sfintei Scripturi:

„Nu te teme nicidecum de ce ai să suferi. Iată că diavolul are să arunce în temniță pe unii din voi, ca să vă încerce. Fii credincios până la moarte, și-ți voi da cununa vieții.“

Cine are urechi, să asculte ce zice Bisericilor Duhul: „Cel ce va birui, nici decum nu va fi vătămat de a doua moarte.“

(Apocalipsa pag. 1206)

Iar vouă mișeilor și fățarnicilor, până la răfuiala cea mare, vă trimitem disprețul unui neam, pe care l-ați jefuit și torturat în propria lui țară.

Să nu uitați că valurile energiei românești cari se ridică din puterea mântuitoare a crucii și din țărâna de pe mormintele eroilor noștri, va dărâma odată și odată digurile voastre putrede.

Nae Ieremia

Suprema lor jertfă...

...Și acum, după ce sufletele lor s'au înălțat la ceruri și s'au așezat în oștile Arhanghelului lângă Atoatecreatorul, pe care l-au iubit atât de mult, jertfindu-și de bunăvoie viața pentru El; după ce trupurile lor, ca niște moaște sfinte, au fost așezate în cripta dela Casa Verde din Bucureștii-Noi, încerc în nepuțința mea, să însăilez cîteva rînduri pentru acești mari eroi ai neamului: Moța și Marin.

...Dar ceiace ași încerca să scriu — știu că e cu nepuțință — să oglindească în deajuns sufletul lor mare, ținuta legionară, corectitudinea desăvârșită, dragostea ce au avut pentru Neam, pentru Cruce și pentru Legiune.

Prin gestul lor măreț de a lupta pentru apărarea Mîntuitorului; prin fapta lor ce a atins cele mai înalte culmi de vitejie, au spus poate deajuns.

Jertfa lor supremă, înseamnă mai mult decît ceiace s'a spus în zeci de secole și scris în zeci de mii de cărți.

Cine n'a cunoscut pe acești luptători și îndrumători de generații; nu poate să-și dea seama, ce comori se ascundeau în sufletul lor.

Ei, erau atît de hotărîți în atitudinea și acțiunea lor, încît nici o stavilă din lume, n'ar fi putut să-i înfrîngă.

Nici-o putere n'ar fi putut să le oprească drumul care ducea spre cealaltă margine a latinității, unde biserica lui Hristos este în primejdie, unde preoții sunt împușcați și spînzurați la răscruce de drumuri, unde moaștele sfinților sunt scoase din cripte și aruncate pe străzi, unde se comite tot ce o minte sata-nică poate născoci mai odios împotriva lui Dumnezeu.

Acolo... departe de țara lor mult iubită care i-a crescut și alintat în doine și cîntece de leagăn; departe de frații de

credințe, suferințe și doruri neîmplinite, în sărutarea ce le-o depunea pe frunte, tot un soare latin, Ionel Moța și Vasile Marin, s'au dăruit lui Isus.

S'au jertfit pentru crucea și pentru învierea neamului nostru, căci a spus Moța: „Biruința morală pe care noi o vom câștiga în Spania, — cu orice jertfe! — va fi mai mare pentru lupta națională, decît tot ce am mai putea face în restul vieții noastre, ba și dincolo de ea...”

Moța și Marin, nu mai sunt astăzi printre noi; ei nu mai sunt în jurul Căpitanului.

...Și pentru cei ce am fost deprinși să-i întîmpinăm cu mîna îndreptată spre înălțimile pe cari le-au urcat ei, lipsa lor e o povară ce ne apasă în suflet...

În ziua cînd a sosit vestea că Moța și Marin — stîlpii Legiunii — au căzut și cînd s'a deschis scrisoarea-testament, adresată Căpitanului de Ionel Moța, atîta jale și durere s'a așternut în inima generației tinere, din care ei au făcut parte, că n'ar fi putut s'o încapă un univers. Nici o față omenească, n'a trecut pe la sediul legionar, fără a fi udată din plin de lacrimi. Aceasta, pentru-că ei, au fost iubiți, dela cel mai tînăr legionar și pînă la Comandanții Bunei-Vestiri.

Se știe însă, că legionarismul, se bazează pe o vădită dragoste, pe o netăgăduită credință în Dumnezeu și în destinele Neamului. Deaceia pierderea unui camarad e ca-și pierderea unui frate ori a unui părinte.

...Decîteori îmi aduc aminte cum stătea Ionel Moța de vorbă cu mine ca și cu alții, mi se aprind lumini de lacrimi în ochi!... Par'că-îl văd și azi plin de entuziasm, așa cum l'am văzut după ce a adresat o scrisoare publică Mareșalului Averescu, răspuns calomniilor ce se aduceau printr,o anumită presă, unui tineret conștient de menirea sa și care — totuși — era numit „tineret anarhic“ (pentru că știe să sancționeze și să pedepsească actele de deservirea intereselor naționale și actul de trădare). Parcă-l văd, stăpînit de o mîndrie ce nu se aseamănă cu a oamenilor de rînd, după ce a lansat un apel cătră legionarii ardeleni, bucovineni și basarabeni pentru a slăvi armata romînă care a desrobot aceste ținuturi, pentru a cinsti jertfa de sînge a Romîniei mici, cu prilejul împlinirii a 20 de ani dela intrarea Romîniei

în războiu, lovind cu tărie în toți acei ce încearcă — pe deasupra tinerei generații — să se închidă într'un regionalism dăunător.

Tot așa de senin l-am văzut, după ce lansase subscripția pentru „fondul solidarității“ ce avea să servească echipei legionare, ce nu peste mult timp a plecat în Spania să lupte sub îndemnul lui.

Deși, în sufletul său domnea elanul și dragostea pentru luptă și jertfă, expansiunea nestăvilită, totuși a avut grija să aștearnă pe hirtie gânduri — servind ca testament — pentru părinți, pentru soție, pentru copiii cînd vor fi mari și pentru „Căpitan“, pe care îl ruga să aducă biruința și să facă din țara romîneasă o țară ca un soare.

De aici; se poate vedea cu câtă hotărâre s'a dus Jonel Moța la moarte pentru mîntuitorul Isus și pentru a pecetlui cu sîngele său renașterea legionară.

Stăpînit de aceeași neînfrînată hotărîre, mistuit de aceleași dorinți — de a sluji Crucii și lui Dumnezeu — Vasile Marin (pe care l-am cunoscut mai puțin) cere generalului Cantacuzino, să fie înscris pentru al 7-lea sicriu ce va aduce din Spania. În gîndul lui, era viziunea clară că, vor trebui să dea lui Dumnezeu suprema jertfă.

În momentul plecării, după ce își sărută mama pe ambii obraji, îi spune: „*Măicuță dragă, tu ai acum un fiu, iar tu Bombonică ai un soț. Acuma eu plec să lupt pentru Cruce. Și nici tu mamă n'ai să ai un fiu, nici tu, soția mea, un soț. Dar cîntea voastră o să fie mare.*“

Cîtă jale s'a coborît în sufletul acela de mamă pentru că ea știa că, n'o să-l mai vadă niciodată! Știa că acea chemare dumnezească e mai puternică decît o stăruință de mamă, ori de soție.

... Departe, sub ploaia de ghiulele și schije, prin trăznet și moarte, — pe cîmpul de luptă — înaintînd plin de entuziasm striga: „*Venti-una!*“ (unitatea de marocani din care făcea parte și el) și îngenunchind din loc în loc, săruta fotografia soției sale, care în acele clipe era o icoană sfîntă, — călăuzitoare. — Aceasta e cea mai bună mărturie că Vasile Marin și-a iubit din adîncul sufletului soția, și cu toate acestea s'a jertfit bucuros pentru Isus-Mîntuitorul.

Ion Moța și Vasile Marin, nu mai sunt între noi; ei au intrat în istorie și legendă; ei s'au ridicat de-asupra noastră — în ceruri — și de-acolo ne călăuzesc pașii spre biruință. Inimile noastre sunt pline de acești martiri ai neamului. Și pilda lor ne este stea îndrumătoare. Jertfa lor e candelă care va arde peste veacuri. — Nici o clipă nu vom părăsi cărările pe cari acești luminători ni le-au deschis. — Din sângele lor, se vor naște alți eroi, iar din acelor ce vor cădea, se vor naște generații.

„Moța și Marin, dormiți liniștiți, că noi vom duce lupta — cu ori ce jertfe — pentru biruința deplină și pentru învierea neamului. — Iar mormintele voastre, străjuite de un Arhanghel, ca acela pe care l-ați văzut la Hamburg, vor fi presărate cu aduceri aminte și lacrimi de cătră acei ce v'au iubit și cătră generațiile viitoare, ce se vor boteza în credința voastră!“

Dimitrie Danciu

Probleme de educație

Ca un plug uriaș, războiul mondial a răscolit lumea în-treagă, lăsând în urmă omenirea, în deplină neliniște, disarmonie și agitație. Neîncrederea și teama de ziua de mâine nimicește multe îndemnuri bune și descurajează avânturile idealiste. De aceste timpuri tulburi și agitate, profită oamenii de rea voință, ca să dărâme bunele temelii pe cari se reazimă toată societatea omenească cum sunt dragostea și frica de Dumnezeu, iubirea de neam, de țară și familie.

Ne dăm seama cu toții că aceste timpuri de frământări, nu sunt cele mai bune pentru plămădirea sufletelor tinere. Mai mult ca la cei adulți, sufletul sensibil și neformat al tineretului este scos din făgașul normal. Faptele rătăcite ale tineretului nostru, au pus pe gânduri pe oamenii cu răspundere și cu bun simț, dar mai cu seamă pe părinți și educatori. Sunt tineri cari își curmă firul vieții, până încă nu și-au dat seamă de rostul ei lăsând în urmă părinți neconsolați; alțiiucid și jefuesc ca să-și satisfacă aventurile ușuraticе. Unul își ucide părinții, fapt de care și canibalii s'ar rușina. Sunt multe rele, multe burueni otrăvitoare, cari au coplesit sufletul tineretului, cari sunt însă factorii de educarea copilului și tineretului?

Iată-i: părinții, școala, biserica și societatea. Dintre acești factori de educație, familia ocupă locul principal; legătura strânsă ce există între părinți și copil încă din momentul nașterei, are o influență hotărîtoare în plămădirea și formarea lui psihică. Misiunea părinților ca educatori, este de cea mai mare însemnătate. De prezent se dă tot mai multă importanță educației individuale, care se poate face cu greu în școală, unde sunt 40—50 de elevi împreună. Până când, învățătorul profesorul trece prin zeci și zeci de examene și ani dearândul își face pregătirea de

educator, părinții sunt lăsați în deplină ignoranță. Cu greu aflăm părinți, cari au cetit în viața lor o carte de pedagogie. Am auzit pe unii zicând că ajunge părinților bunul simț și dragostea față de copii, ca să fie buni educatori. Tocmai dragostea exagerată a orbit pe mulți părinți, tolerând greșeli cari i-au dus pe căi rătăcite. Educația este o specialitate ca ori care alta, și necesită o pregătire bună și temeinică. De ce nu ar fi posibil ca părinții să fie puși în curent cu problemele de pedagogie și psihologie. Familia să nu fie considerată ca o cetate chinezească, unde nu se poate pătrunde. Familia este celula din care se compune organismul unui popor, de binele ei este legat binele întregii națiuni.

Familia, școala și biserica trebuie să lucreze în strânsă colaborare, numai astfel se vor înlătura piedicile cari stau în calea dezvoltării sănătoase, morale și armonioase a tineretului nostru.

Silvia Stoica Noaghea

+

Cugetări.

II.

Noi ca ei și ei ca noi, sau: „Homo homini lupus“.

— In definitiv, ce înseamnă după concepția D-tale „istoria universală“ ?

— Îți dau definiția cea mai scurtă și mai justă:

Țesătură internațională de minciuni, lanț nesfârșit de întrigi, furturi nelegiuite și măceluri în massă... este?

— Bun! Și... „istoria patriei“ ?

— Aici se schimbă vorba! Slavă Domnului, mă cunoști! Sânt român, idealist, patriot... mai avem și păcătoasa de cenzură!

Îți dau totuși definiția cea mai sinceră, în tot cazul absolut garantată „pro usu proprio“:

De origine ilustră, poporul nostru harnic, cinstit, bun, inteligent și viteaz cum nu-i al doilea neam pe pământ, n'a făcut altceva în cursul veacurilor de urgie, decât să-și apere limba, legea și moșia, de încălcările barbare ale dușmanilor săi seculari... este?

— Perfect! Bravo ție! Ești român, nu fleac! Hai să te pup!

Înțelepții tuturor vremurilor au gândit mult, au tăcut destul și au scris puțin — proștii, indiferent de veacul ce i-a produs, au fost și ei aceiași: n'au gândit nimic, au vorbit neconținut, iar când a trebuit să tacă, s'au plictisit la nebunie.

Prostul care tace e simpatic, e drăguț, e dulce, e nevinovat. Stărnindu-ți adâncă milă, ești gata să faci totul pentru asigurarea micii lui fericiiri. In scîmb, prostul tare de clanță care vorbește neostenit, vrînd să facă pe grozavul, îți dă uneori senzații atât de stranii, că-ți uiți de tine, de lume, de bonton și-ți vine

să-l plesnești drept în pupăza lui de idiot, tăindu-i cuvântul în chipul acesta absolut neparlamentar

+

Nea Pache arhivarul și „noua generațiune“.

Ice nea Pache, bându-și mijmașul la bodegă și privind scandalizat cum cei doi tineri sportivi delângă teighea înfulică la cârnăței, lupește:

— Spunându-ți adevărul adevărat, sântără unii între tineretul modern din ziua de azi, că 'mbucă uite așa la repezeală, de-a 'mpicierile, o pereche de grenviști cu hrean și bea și el la botul calului, cum se zice, un jvarț negru, preferând mai bine un ulcer galopant la stomac, decât să scape locul la cinematu-graf, ori spictacolul nudist dela Cărăbuș...

— Așa-i, nene Pache.

— Ei nu! — se revoltă dumnealui — n'o să le zici oameni serioși, dar nici români adevărați, nu-i! E o manie ne mai pomenită! Niște caractere absolut superflue..

Să-ți spui eu, dom'le! Când te găsești, par exemplu, la un pahar de băutură nobilă c'un amic al dumneatale, sau alt prieten sincer... românul adevărat, de caractir pur-sân, prinde rădăcină supt scaun, nu aleargă toată noaptea cu limba scoasă, cătu-ți-e Bucureștii, ca fulgul netrebnic de păpădie, de-l poartă vântul de-un capriț, peste toate lanurile câmpului!

A ieșit acum, mă'nțelegi, o generațiune nouă... ce să zic?... culmea extremității! Identici la fel cu nebunii declarați din balamuc... pe onoarea mea!.. Hallo, băiete!... Mai aduci două mijmașuri!

— Va să zică mai luăm o pereche?

— Slavă Domnului! Sântem oameni în toată firea... dacă intrăm undeva, avem stare și alinare...

— Nu „ca apa pe mare“ — vorba cântecului!

— Ei uite, îmi pare bine, fiindcă văd că dumneatale mă'nțelegi!

Nu mai găsești dom'le un om normal și 'n toate mințile, ca să zic așa, cu care să-ți permiți o discuție calmă și serioasă, fără să te inervezi subit până la ofența personală, care ți-o trăn-tește un nu știu cine 'n obraz, fără nici-o considerațiune de caracterul și vârsta dumitale...

— A 'nnebunit toată lumea, nene Pache.

— Igzact!

Numai sporturi, cluburi, dansuri nudiste 'n pieile goale, adolterii nerușinate ziua 'n ameaza mare și sinucideri cum n'ai mai văzut, aruncându-se perechile disperate din aioplanu 'n sbor... E ceva 'n atmosferă, ca o putrefacție care te disgustă... pe onoarea mea!

— Intr'adevăr, teribile lucruri se petrec dela o vreme, nene!...

— Ba încă și mai rău! Fiindcă zilnic se ivește aparițiuni sociale tot mai alarmante, care te pune pe gânduri pentru viitorul națiunii tale, de-ai fi cât de puțin mărinimos, ba chiar total lipsit de-un sentiment de solidaritate națională, cum e atâția partizani politici venali cu mintea 'n valiza șefului și cu idealul național în buzunarul propriu.

— S'a 'nrăit țara 'ntreagă, nene Pache...

— Ce vorbiți! Tot globul pământesc a devenit un iad infernal!

— Câți ani ai, nene Pache?

— Șaptezeci și trei!

— Cei mulți înainte!

— S'a mântuit cu progresul!... Ce-a fost verde s'a uscat, ce-a fost dulce s'a păpat!

Firește, o să zici moșneag... dar totuși ai vrea să mai vezi odată cu ochii tăi, că avansezi înainte cu restul Europei civilizate, nu dai îndărăt sistematic, ca racul din fabulă...

— Chiar!

— Aici e tragedia noastră dom'le! Că s'a rupt definitiv bătrânii de către tineret. Par'cam fi două popoare deosebite! Pentrucă ori ce-ai spune mata potrivit, e ceva absolut anormal care, mai curând sau mai târziu, are să se infunde!

— Precis!

— Noua generațiune stă 'n aier... mă 'nțelegi? Nici rădăcini în pământul țării natale ori niscaiva tradiții strămoșești cât de șubrede nici copcie tare între trecut și viitor, care să-ți garanteze o continuitate în constituția României; nu toată ziua, hăț-făț: schimbăm, păstrăm; păstrăm schimbăm...

Îți dai dumneatale seama, domnul meu, ce dezastru național înreparabil se anunță la orizontul nostru politic? Hallo! Hallo! Comedie cu băiatul ăsta uituc!

— Ce-i cu mijmașurile alea, dom'le?

A. P. Bănuț

Cândva!

*Cândva, sunaseră în stradă
Acorduri dragi de serenadă
Ce strecurau miresme'n suflet,
Balsam divin de trandafiri
Incumuna povara firii
Și flori de tei căzură'n drum
Cândva... și-acum...*

*Cândva, venise-un trubadur
Ce cadențat cita poeme,
Tristeți și tremurări în șoapte...*

*Cândva, peste acorduri vagi
Poeme dragi muriră'n stradă...
Și 'ntr'un oftat de serenadă
Pieri și trubaduru'n noapte.*

FLORICA MUȘAT

Acrobații reflexe.

Elevul pilot Ioan Pestrea, alintat de prietini cu franțuzescul „Jean“, pășea sprinten spre hangar, ducând cu sine fiorul unei bucurii ascunse alături de povara unei îndoieli.

Insfârșit se terminase și pentru el corvoada „dublelor“. Sborul sub ochii severi și controlul riguros al „profesorului de sbor“, palmele revelatoare de virtuți aeronautice și cicălelile de dadacă pretențioasă și bosumflată.

Punct!

Astăzi va trece la „simplă comandă“. Va stăpâni singur văzduhul. Va îmbrățișa înălțimile după pofta inimei sale, fără teama dihaniei din spate care apăsa asupra umerilor ca fatalitatea asupra eroilor lui Sophocle. De aici și până la proba cea mare care îi va anina de piept „cucul“ nu mai era decât un pas.

Evenimentul acesta al primei „simple“ îl emoționa și îl îngrija totodată. Un sentiment de teamă se cuibărise de aseară în el, dându-i prima noapte de insomnie. O atavică neîncredere în sine însuși se ținuse de el ca umbra în tot cursul vieții, pecetluindu-i faptele și înscriindu-i pe frunte semnul destinului.

Crescut în hărmălaia de acasă, cu 5 frați mai mari și părinți aspri la poruncă și neânfrânți de greul muncii, se trezise la viață sub auspiciile prea puțin ademenitoare ale bățului matern, palmelor paterne și ghionturilor frățești, cărora le simția erarhia vârstelor după mărimea vânătailor sau proeminența cucuelor. Toate aceste tratamente pedagogice erau regulat însoțite de o droaie de porunci cărora nu era chip să le pui împotrivire fără riscuri incalculabile.

Ce-i drept devenise un băiat model de cumințenie și hărnicie. Executa prompt și fără murmur ori ce poruncă, fără să-și permită vreodată luxul unei riposte sau împotriviri (era cea mai

indicată menajare a coastelor). În schimb rămăsese lipsit de inițiativă, un simplu robot care-și execută misiunea și încetează îndată ce ai tăiat contactul electric.

Rămas singur să rezolve o problemă se simția încurcat și neputincios.

Cât timp durase școala de pilotaj, atât teoretic cât și practic (exercițiile de sbor în dublă comandă) se dovedise un elev eminent. Culegea cunoștințele cu ușurință surprinzătoare, iar la sbor arăta însușiri de pilot înăscut. Toate le executa însă ca sub putere hipnotică, având la spate siguranța providențială a profesorului de sbor.

Odată, pela început, exaladau norii la 2000 m. înălțime când, brusc, profesorul de sbor îi ordonă să preia comenzile. Porunca îl zăpăcise atât de rapid și complet încât uitase tot ce a învățat. Manșa pe care își încleștase mâna dreaptă, i-se părea un băț incomod. Avionul, nehotărît și el, tăie un viraj deochiat pe dreapta, smuci violent spre stânga și porni spre pământ angajat într'o vrie vijelioasă. Lupta începu îndată și aprig din ambele părți. Profesor și elev făceau efortări disperate să scoată avionul din prăbușire, numai că... nenorocire... comenzile porneau simultan și în contratimp. Când isbea căpitanul în palonierul stâng, elevul isbea prompt în palonierul drept și viceversa. Astfel forțele se anihilau reciproc, iar avionul alerga spre pământ ca un mânz speriat de tren.

Căpitanul luă o hotărîre eroică. Ridică pumnul arcuindu-și elastic forța mușchilor, și-l lăsă să se prăbușiască masiv, cât o clae de fân, peste capul elevului. Năucit de lovitură elevul cedă comenzile, cari intrate în mâini sigure, îndată înfrână căderea aducând la supușenie aparatul năzdrăvan.

— Tâmpitule! — Ricană gâfâind căpitanul, arătându-i jos cimitirul pe deasupra căruia tocmai treceau — n'am poftă să ajung acolo, dacă-ți convine n'ai decât să mergi singur.

Întâmplarea i-a rămas în minte ca o experiență în plus, capabilă să-i verifice nesiguranța din el.

La ora 8 trebuia să se înalțe totuși singur singurel pe aripile unui S. E. T. cam nervos și plin de capricii.

Se apropie de dulapul cu efecte de sbor și scoțându-și costumul și casca începu să se îmbrace fără grabă.

Căpitanul Buzea, încercat profesor de sbor, neânduplecat în aparență, blând și iertător în fond, trecea dela elev la elev aruncându-le câte o glumă sau o încurajare.

— Ia seama Țurcane! Avionul se supune numai piloților atenți.

— Fi prudent Puștule! chibritele sunt ieftine și avioanele cam scumpe.

Ajungând în fața lui Pestrea se opri încheindu-i o cata-ramă uitată.

— Ei, cum ne simțim, cântă cucul?

— Cântă D-le căpitan dar mi-e teamă să nu-și schimbe glasul în croncănit de corb.

— Ptiu!... Ai dormit prost... Desbracăte!... în zece minute iai un duș de apă rece și te prezinți la raport. Marș!

Scurt și fără replică. În 15 minute Pestrea se prezintă în-bujorat la față.

— Cântă?

— Cântă D-le căpitan!

— Pașol na turbinca!

În alte 5 minute elevii erau împachetați, numai capetele le răsăreau din carlingă.

Sborul începu... Aterisări decolări, decolări aterisări, înecate toate în talazurile furioase ale unui uruit năprasnic.

Numai elevul Pestrea numai venea la aterisare. Se învățea liniștit deasupra aerodromului. Ochii-i străluceau de beția triumfului. Isbutise fără greutate și fără greșală să decoleze, iar acum, aparatul credincios și ascultător se supunea plin de atenție ori cărei comenzi. Turnă un viraj pe dreapta:... grațios, superb impecabil. Altul pe stânga... elegant, perfect. Mândria îi bomba pieptul. Cine spunea că nu are siguranță? hahaha ce nerozii. Ia privește căpitane la tata Jean!... Manetă gaze, manșe, palonier. Suiș picaj, depar glissadă... Toate executate cu maniere de virtuos. Hahaha. Cine spunea că nu are siguranță? Amuleta să trăiască, amuleta purtătoare de noroc, aducătoare de glorie. Duse mâna recunoscător la piept să-și pipăie iconița minusculă de os cu Sf. Gheorghe omorând balaurul... oroare... amuleta lipsea. În graba mare o uitase la bae... Vâjâit plin în urechi... roșu înaintea ochilor.

— Aș, prostii, superstiții... nu trebuie să-mi pierd firea...

Aterisare... aterisare... aterisare... Cuvântul îi alerga prin creier ca o motocicletă la curse.

Puse avionul în picaj fără să se mai gândească la „priză de teren“ observă prea târziu că picajul e violent. Ajunse la sol exact pe mijlocul aerodromului, avionul sbura razant cu viteză de nălucă (240 km la oră);

— Nebunie! Nu se poate aterisa cu asemenea viteză — I-se preciză gândul. — Gaze... suiş... viraj...

I-se păru că aude un imens hohot de râs în urma sa. Un hahahahahaha nesfârşit şi sarcastic se combina în vâjâitura din urechi cu uruitul motorului, căruia uitase să-i reducă gazele.

Privi cu mânie spre aerodrom şi în ochii aprinşi de febră i-se păru că râd toţi de greşala sa grosolană. Îi venea să plângă de necaz.

Căpitanul Buzea observă îngrijat panica absurdă în care se găsea Pestrea. Opri îndată sborurile şi formă echipa de salvare. Holbă ochii îngrozit când văzu avionul în pantă de aterisaj pe direcţia hangarelor.

— Inhideţi porţile! — Tună vocea spre soldaţii de serviciu cari se precipitară înspăimântaţi spre hangare.

Pestrea, cu ochii injectaţi în sânge sbura iarăşi razant cu pământul care fugea sub el ca o năruire cosmică. Hangarele veneau de parcă le-ar fi adus vijelia unui ciclon.

Respiraţiile celor de jos se opriră înăbuşite. Încă un moment şi zidul trebuia să cedeze în faţa trăsnetului care se apropia de el...

Manşa svăcni „în burtă“ sub apăsarea unei mişcări reflexe. Un salt turbat asvârli avionul pe deasupra hangarelor.

A fost începutul unei serii de acrobaţii îndrăcite cum nu s'a mai văzut nici la cele mai turbate meetinguri. Avionul o luă razna prin curtea şcolii de pilotaj, excaladând castanii, tăind sârmele de telegraf şi îngrozind orătăniile cari fugeau disperate care încotro.

Comandantul şcolii, Colonelul Negură, se ridică intrigat dela birou, unde lucra cufundat în calcule tehnice, se apropie de fereastră şi rămase incremenit în pervaz urmărind evoluţiile prodigioase ale avionului care tocmai viră ţâşnind ca un glonte dumdum spre atelierele de tâmplărie.

Salt de panteră... două ţigle smulse de presiunea aerului şi învărtite în iureşul remourilor şi avionul iarăşi se găsea deasupra aerodromului.

— Strașnică figură — izbucnii cu entuziasm colonelul, gata să aplaude.

— Intr'adevăr extraordinar — răspuse ca un ecou maiorul dela spate.

Colonelul se încruntă, uitase prezența ajutorului său, se întoarse spre el redevenind comandant și îl interpelă:

— Cine este?

— ?...

— Să-mi afli îndată!

Precipitare spre aerodrom... strigăte dela distanță.

— Cine zboară?

— Elevul pilot Ioan Pestrea — răspuse un plutonier care rămăsese năuc sprijinit de un stâlp de telegraf.

Colonelul, care nu putea bănui condițiunile dramatice ale sborului, ci presupunea o îndrăzneală exhibiție de pilot zănatic, urmărea avionul care prinse a se înălța nebunește, înghițit de depărtări.

Maiorul se întoarse gâfâind.

— Ei ?...

— Elevul pilot Ioan Pestrea!

— Cum?... își permite obraznicul acrobații în prima zi de sbor? să-mi aduci imediat fișa lui personală.

Domnule colonel...

— Am zis!

Luă fișa individuală și notă în dreptul „pedepse“ 5 zile de închisoare, în dreptul „calități de sbor“ excelent pilot, în dreptul „proponeri“ se va avea în vedere pentru școala de vânătoare.

Maiorul privea stupefiat.

Căpitanul Buzea scăpat din ghiarele unei emoții sguduitoare, privea avionul care se apropia în pantă normală de aterisaj, filând lin, complect stăpân pe sine.

— Ce a fost asta — își zise în gând — panică de pilotaj sau farsă?

Oprit într'o aterisare perfectă, avionul amuții îndată cu contactul tăiat; iar când Buzea se apropie venind în fuga mare, nu-i venea să-și creadă ochilor. În fundul carlingei, elevul pilot Ioan Pestrea, cu nervii destinși, fericit că a putut totuși să ateriseze, adormise cu zâmbetul pe buze.

Nae Ieremia

Plutașul

Pe râul ce trudnic se duce la vale
Ușor — printre vaduri cu sălcii pletoase,
Plutașul își poartă durerile sale
Cu undele sure — în immuri duiioase.

Sub cerul albastru — senin ca și visul. .
Privirea-i fugară, se pierde departe:
Pe apa ce-o 'nghite în taină abisul;
— Pe Tisa ce frate de frate desparte.

El merge cu pluta în voia 'ntâmplării,
Purtând pe-ai săi umeri a vremii povară
— In liniștea — adâncă, sub vraja 'nserării —
Și cântă cu jale un cântec de vară.

Trudit el apucă de cârmă — și-agale,
O poartă prin apă cu mâna-i vânjoasă —
Spre țârm se îndreaptă — se-oprește din cale
— Pe marginea Tisei cu apă spumoasă.

Din tristul zăvoi — cu drumul spre plută
Îi iese 'nainte sburdalnic odorul,
Plutașu'l ridică la piept — îl sărută
Și uită pe-o clipă armarul și dorul.

DIMITRIE DÂNCIU

Opera Română din Cluj, la Braşov

Trandafirii roşii. Herodiada

Zilele de Marţi şi Miercuri, 16 şi 17 Febr. a. c. au constituit pentru braşoveni un eveniment muzical şi artistic de-o rară savoare. Unde mai pui, că d-l Constantin Bobescu, cu marele său talent, a revenit pe plaiurile noastre de cari îl leagă amintiri de muncă trudnică şi de ascensiune, dar de sigur şi de unanimă admiraţie a braşovenilor, fără deosebiri, de care a avut neconţinut parte în tot timpul şederii sale la Braşov, fiind directorul Conservatorului de Muzică „Astra“.

Compoziţia d-lui Bobescu, opera „Trandafirii Roşii“, după piesa cu acelaş nume a d-lui Zaharia Bârsan, este, fără îndoială, o lucrare de valoare şi una din cele mai bune lucrări muzicale mai mari, româneşti, din ultimul timp.

Ariile frumoase şi simţite sunt atât de melodioase, fine şi fără artificii, încât ţi-ar putea face impresia, că ar avea afinităţi cu ce-ai mai auzit. Tocmai aci rezidă însă puterea de creaţie a autorului, care, fără a abuza de mijloace armonice îmbăcsite, lasă melodia să răsunе ușor şi spontan, pe de altă parte însă, în scenele pur dramatice autorul aduce un bagaj de cunoştinţe şi mijloace armonice, cari preponderează puterea sa creatoare, dramatică. De remarcat este şi variaţia din compoziţia muzicală. Interesantă este scena comică între sfetnici. De asemenea avem scene frumoase de-un puternic dramatism așa d. p. în actul I. dispariţia lui Zefir şi apoi finalul piesii, când Zefir aduce trandafirii roşii şi moare. De-o rară frumuseţe, este şi desvoltarea Leit-motivului (floare albă - floare albă), care culminează în apoteoza finală.

O cheazăşie a bunului succes a fost şi dirijorul, d-l Ioan Bobescu, directorul muzical al Operei din Cluj şi prof. la Aca-

demia de Muzică, care a dirijat și la Opera Comică din Paris, apoi la Viena și Cehoslovacia, cu mare succes. Punerea în scenă, atât de reușită se datorește d-lui Emil Bobescu, director de scenă la Teatrul Național din Cluj.

Să ne ierte interpretii rolurilor din cele două opere: *Trandafirii Roșii* și *Herodiada*, — aceasta din urmă cu puternica-i și impresionanta-i muzică, datorită celebrului compozitor francez I. Massenet, — că i-am lăsat pentru sfârșit, pour la bonne bouche. D-na Lia Pop, cu minunatu-i alt, de o sonoritate de clopot, d-nele Tiron și Vasiliu, cu admirabilele lor soprane, apoi d-nii Ujeicu, Spătaru, Arbore, Simionescu, Iarotzky, Pulcă, Popovici, Demetrescu, Chirvai etc. sunt din falanga cea mai bună a marilor noștri artiști și au asigurat un desăvârșit succes ambelor reprezentații, cari au fost sublinate cu repetate aplauze. La apariția pe scenă a d-lui C. Bobescu, sala întregă, ticsită, a izbucnit într'o caldă manifestație de simpatie.

Cerem insistent forurilor conducătoare și teatrelor românești să reprezinte, în majoritate covârșitoare, opere românești și să incurajeze efectiv și fără întârziere, arta și pe artiștii români.

As.

Cronicarul

*În colb de vremi te-ai îngropat, moșnege,
Insuflețind hârtoagele uitate.
Inchini luminii fapte depărtate
Iar rostul lor îl faci ca să se 'nchege.*

*Din țelul lor strategic scrii o lege,
O lege 'n care fapte 'nmormântate,
Vor îndruma pe cele — apropiate,
Ca 'n lanțul lor temeinic să se lege.*

*Măsori cu bătrânețea minții tale
Vechimi de vremi pierdute 'n zarea moartă,
Legenda dând nepoșilor cântare:*

*Cântarea celor care se prăvale
Să facă punte peste vremi, ce poartă
Urmașii vișei noastre călătore!...*

Nicolae Graur

+

Țara Bârsei într'o apariție anticipată pe lunile Martie și Aprilie, aduce un frumos și bogat magazin de slovă și simțire cu adevărat românească. Strădania lui Ax. Banciu e cât se poate de rodnică. Semnează articole interesante: Ax. Banciu, Sever Pop, Aurel A. Mureșianu, Victor Marin, Sacerdoțeanu, Mih. Popescu. În partea literară întâlnim subtilitatea poetică a Ecaterinei Pitiș, Aurel Marin, Alex. Ceușianu, apoi Mihail Sturdza și Emil Micu; Pimen Constantinescu semnează o traducere de versuri din Ada Negri.

Așa cum se menține revista, îi dorim existență îndelungată.

Viața Literară. Februarie 1937. Apare sub îngrijirea cunoscutului I. Valerian, care încearcă pe toate căile să răpună orice ură orice obstacole pentru a reda o adevărată viață literară în coloanele revistei. Semnează în acest număr fără Anton Holban: Mircea Eliade, I. Valerian, Ion Biberi, Dan Petrașincu. Versuri: Yvonne Rosignon, Mircea Pavelescu, Constantin V. Gheorghiu, Lucian Mănescu.

N'ar strica dacă domnul I. Valerian ar încuraja și talentele tinere menite să despice drum spre o viață nouă.

Progres și Cultură. Apare la Târgul-Mureș cu un frumos și interesant material didactic, instructiv și literar sub conducerea Asociației învățătoarești. Numărul din Ianuarie ne vine cu un mănunchiu de intelectuali cari semnează articole cronice de o justă valoare pedagogică, socială și literară.

Cu Dumnezeu spre Progres și Cultură.

Revista Teologică apare la Sibiu sub patronajul mitropolitului Nicolae. Aduce un bogat cuprins de doctrină creștină, astăzi, când se simte atâta nevoie de aceasta. Grigore T. Marcu semnează rânduri despre Sextil Pușcariu, neîntrecutul luptător pentru promovarea culturii și pentru ridicarea ortodoxiei noastre.

Cuget Clar de sub direcția domnului N. Iorga, încearcă prin apariția sa săptămânală să dea un sens nou literaturii de astăzi ajunsă pe mâna tuturor descreeraților cari fac din artă pornografie. În numărul ce recenzăm întâlnim frumoasele și semnificativele rânduri semnate de C. Pârlea și adresate ca scrisoare dlui N. Iorga. Acest tânăr își împarte gândul curat la cele mai multe publicații din București și provincie.

Plaiuri Săcelene, de câte ori apare această revistă nu putem să trecem cu vederea fără a scrie un rînd două despre ele. — Munca pe care o depune Victor Tudoran pentru a da o cât mai frumoasă înfățișare revistei și o cât mai mare valoare cuprinsului e vrednică de toată lauda. Pe lângă aceasta a mai clădit o înmânunchere de oameni sub denumirea „Acțiunea Săceleană“ ocupându-se mai îndeaproape de problemele de ordin vital și cultural al acestor sate istorice. Cu Dumnezeu înainte, noi suntem aproape de aceste „Plaiuri“.

Revista Teozofică încearcă de multă vreme să toarne în sufletul societății omenești picurii calzi și binefăcători ai credinței în Dumnezeu. — Sunt cât se poate de interesante articolele ce se închid în paginile revistei.

Iconar apare de multă vreme la Cernăuți sub conducerea grupării literare cu același nume. Taie adîncă brazdă romînească în cîmpul literaturii, reușind din ce în ce mai mult să strîngă în jur cele mai de seamă pene ale scrisului curat romînesc. Despre acest răboj de slovă verde ca fagii primăverilor bucovinene vom scrie mai mult cînd o să ne vie și nouă.

Țara Șipenițului, revista de o demnă ținută-culturală și literară, apare tot în Bucovina. Colaborează autenticii scriitori din partea locului. — Am dori să poposească vre-un exemplar și pe la noi.

Făt-Frumos e o revistă culturală scrisă pe înțelesul tuturor și apare la Cernăuți. Conține lucruri foarte interesante. Păcat că nu putem să scriem mai mult despre ea întrucît nu ne vine la redacție.

Freemătul Literar apare în Siret-Bucovina. — Sigur o fi o revistă bună, o arhivă de gând românesc, de curăţenie literară, însă n'am văzut-o niciodată. Am fi curioşi să-i răsfoim paginile şi să-i colindăm potecile sub limpezimea şi claritatea literaturii adevărate.

Orientări apare lunar în Moineşti-Bacău sub conducerea preotului Crişan care se străduieşte din răspuţeri să ducă revista pe drumul înoirii sufletului românesc. Am vrea să vină şi pe la noi.

Pagini Literare. O revistă care a reuşit prin lungă strădanie să se aşeze alături de cele mai de seamă reviste literare din ţară. Din modestul „Abecedar“ a ajuns un magazin preţios de literatură, artă şi cronici, cum rar se poate întîlni în cîmpul publicisticii literare. Despre aceasta vom spune mai mult cînd domnul Teodor Mureşeanu o să ne-o trimită şi nouă.

Luceafărul revistă de literatură şi artă apare la Timişoara cam neregulat. Greutăţile materiale taie adeseori aripile avîntului în orice domenii.

Lanuri. Această revistă apare de cîţiva ani la Mediaş reuşind să-şi croiască un drum propriu pe ogorul literaturii de esenţă. Cînd vom primi şi noi cîte-un snop din aceste lanuri, vom scrie mai mult.

Familia apare la Oradea cu un conţinut întotdeauna bogat, masiv, vrînd parcă să adune în paginile ei vrafurile de ani ce s,au scurs dela Iosif Vulcan — creiatorul — şi pînă în zilele noastre. Domnul Samarineanu, a reuşit să-i fixeze un loc de frunte în literatură.

Gîndirea condusă de un grup de intelectuali şi scriitori autentici continuă să apară cu aceiaşi ţinută şi valoare literară ca la început. Această revistă, ar trebui să încurajaze şi talentele tinere — de aşa ceva se simte nevoia în zilele noastre.

Convorbiri Literare revista soc. „Junimea“ (numai că astăzi aproape nu-şi mai cunoaşte menirea şi rostul) a apărut în număr festiv, după o dormitare de cîteva luni.

Lumea Nouă revistă de idiologie corporatistă apare lunar sub direcția domnului Mihail Manoilescu. În numărul apărut pe Ianuarie semnează. Dragoș-Protopopescu, Toma Vlădescu Mihail Manoilescu, etc. E unica publicație românească în felul acesta.

Cuvântul Argeșului. O revistă care face cinste publicațiilor periodice prin apariția ireproșabilă sub raport tehnic și conținutul plin de gând și suflet.

Numărul ultim închinat mucenicilor Moța și Marin, este o adevărată comoară atât prin clișeele scumpe nouă românilor, cari arată diferite situații și momente din viața eroilor cât și prin articolele pline de Dumnezeuescul mir al iubiri de eroi și neam, semnate de legionari cari au suferit ani întregi alături de cei ce s'au jertfit.

*

Asupra revistelor cari ne vor veni la redacție, vom stărui mai mult și ne vom spune cu obiectivitate cuvântul.

Dimitrie Danciu

+

Note și incrustări

Panică și demascare. Rectorul Universității din Iași d-l Traian Bratu a căzut victima unui atentat odios. Niște criminali — neidentificați până în prezent — au tăbărât asupra susnumitului lovindu-l cu cuțitele; din fericire victima a scăpat cu viață.

Citiți ziarele numai 3 luni și veți întâlni aproape zilnic la rubrica faptelor diverse asemenea monstruoziții: Tați cari își violează ficele, copii cari îșiucid părinții, criminali ordinari cariucid din sadism sau din dorința de a jefui etc. etc. Toate rămân însă inserate la rubrica faptelor diverse; senzații de o zi sau două pentru firile impresionabile precum și material statistic pentru cei cari vor să vadă cât de adânc este înrădăcinat răul în omenire și cât de necesar este un puternic reviriment spiritual și moral în societate pentru stârpirea acestor fărădelegi.

Ceia ce este interesant însă de știut este faptul că acest atentat — odios desigur — a luat proporțiile unei adevărate catastrofe sociale și naționale. Oprobiul public a căzut ca grindina nu pe capul criminalilor — cari nici nu se cunosc încă — ci pe capul studenținii și tineretului naționalist.

Universitățile și-au zăvorit porțile, căminurile studențești evacuate, asociațiile tinerimii universitare desființate, preoții țințuiți la stâlpul infamiei; mă mir numai că încă nu au fost băgați în fiare sau cămașe de forță toți studenții și aruncați în vre-un fund de ocnă sau casă de nebuni. Nu vreau să critic faptele guvernului, le-au criticat cu destulă competență d-l Vaida Voevod și d-l Octavian Goga precum și alți oameni politici; eu constat numai adevăruri. Pe de altă parte: Toată presa, mai mult sau mai puțin jidănească, toate rotativele din infecția „Sărindarului“ au turbat de grija viitorului pentru acest neam, care va fi dus inremediabil la pieire de „o tinerime pornită pe panta desfrâului și a teroarei criminale“. „Ordinea! Să restabilim ordinea! Să reîntronăm ordinea.“ Ordinea... Ordinea... Ordinea...

„Afară cu studenții din universități cari își permit să aibă idei criminale de extrema dreaptă cari vor duce țara de răpă“.

„Afară cu preoții din altare cari își permit să facă popoului o educație de un naționalism deșănțat și distructiv.“

Au turbat toate ziarele, cu miros de usturoi, în marea lor grije pentru viitorul neamului. Au epuizat toate argumentele câte le poate născoci o minte iubitoare de patrie (sic) pentru a demonstra timp de săptămâni întregi, primejdia unui tineret fără „căpătâi și fără Dumnezeu“ care vor distruge mândra noastră, țară prin teroare și dictatură.

Ordinea!... Să restabilim ordinea!... Să reprimăm cu ultima energie desordinea!

Pentru Dumnezeu ce s'a întâmplat?

Vre-o revoluție, vre-un măcel în mase, vre-o reșmiriță împotriva ordinii legale, sau măcar vre-o grevă primejdioasă? Unde este desordinea? Eu știu că niște criminali au atentat la viața unui om, atât! Fapt divers. Pentru această faptă toată studențimea trebuie să fie infierată pe frunte cu fierul roșu al crimei?

Domnilor din Sărindar! Românii adevărați nu și-au pierdut nici mintea nici sufletul. Ei văd și simt toată svârcolirea voastră disperată. Nu crima dela Iași vă dă spaima și griji dureroase pentru viitorul „nu al neamului ci al vostru“, ci evenimentul teribil dela București unde, din imperiul morții și vieții veșnice, au sunat Arhanghelii din trâmbițele învierii românești.

Puterea teribilă a zeci de mii de legionari disciplinați și hotărâți la ori ce jertfă pentru învierea neamului, v'a dat fiori de groază. Se înțelege nu este de glumit cu asemenea energie națională care nu cunoaște frica în luptă pentru câștigarea drepturilor sfinte, consacrate de istoria a două milenii de viață românească.

Strigăteleperate ale voastre nu au isbutit decât să vă arate panica în care vă găsiți și să asvârle jos masca după preacinstitele voastre obrazuri.

Se apropie funia de par!

Cranii de lemn. Cartea nemuritorului Ionel Moța a apărut în ediția II. cu următoarea prefața a D-lui Corneliu Zelia Co-dreanu.

Moța

Neamului acestuia nu i-au fost deajuns nici scrisul tău, nici suferințele la care a privit nepăsător timp de 14 ani.

Acum ai vrut să-i faci dovada supremă: să-ți verși propriul sânge — sângele tău slăbit de lovituri, de închisori și de prigoane într'o țară în care tinerețea ta toată a avut parte numai de ele și în care ai fost tratat permanent ca turburător al ordinii publice și ca atentator la siguranța Statului Român —

Și l-ai dat într'un chip cutremurător.

Noi stăm în genunchi și-ți sărutăm fruntea ta de viteaz și de mucenic.

Neamului, care nu te-a crezut, îi trimitem acum din nou scrisul tău sfințit, de data aceasta, cu jertfa propriului tău sânge,

Dacă nici acum nu va înțelege, suntem gata, până la cel din urmă, pentru jertfa supremă în slujba credinței legionare.

Fi dar sigur și dormi liniștit Moța — legionarii vor birui.

Corneliu

București, 31 Ianuarie 1937.

În numărul viitor vom veni cu o recenzie a cărții *Cranii de lemn*.

+

Schimbarea la față a României. Cartea D-lui Emil Cioran, cu acest titlu, este una din cărțile cari le citești cu voluptate și le asimilezi cu o rară savoare. Este scrisă de un gânditor nu numai cu multă minte dar și cu mult suflet. O recomandăm cu toată căldura ori cărui cititor care vrea să se adapteze unei spiritualități ce va călăuzii viitorul.

+

Revista: Cuvântul Studențesc. Anul XII. No. 1—4, a apărut în număr festiv închinat eroilor mucenici Ion I. Moța și V. Marin.

Cine nu a cunoscut sufletul acestor martiri vor avea ocazia să descopere în această revistă comorile de virtuți ce sălășluiau în ei.

Dela primul rând până la ultima slovă, neâncetat vibrează în paginile revistei aceste suflete scânteietoare cari nu au pregetat o clipă să jertfească pentru neamul lor și pentru Christos, tot ce au avut ei mai bun ca putere fizică și spirituală. Au sângerat ani dearândul în prigoane și prin închisori pentru credința lor în Dumnezeu și în neamul românesc; iar când a fost vorba de sacrificiul suprem, au primit cu seninătatea strămoșilor Traci și tăria morală a mucenicilor, botezul morții, având credința neclintită că prin sacrificiul lor vor pune temelii de granit unei Românie „frumoasă ca un soare, și puternică și ascultătoare de Dumnezeu.“ Revista apare de două ori pe lună. Redacția și Administrația: București, Calea Plevnei No. 61.

Deasemenea recomandăm revista „Insemnări Sociologice“. În această revistă se încearcă (recunoaștem cu mult succes) să se transpună în cadru științific evanghelia viitorului românesc.

Redacția: Cernăuți, Str. General Berthelot No. 5.

N. I.

+

Inchinăm acest număr al revistei „Prometeu“ marilor eroi ai neamului și mucenici ai lui Christos. Ionel Moța și Vasile Marin, ca un umil omagiu ce îl aducem cu tot sufletul nostru, memoriei lor nepieritoare; ca un modest prinos de recunoștință pentru imensul sacrificiu ce au înțeles să-l aducă pe altarul învierii acestei țări, care ne este și nouă dragă ca lumina ochilor și în viitorul căreia credem cu tărie și nelimitat.

+

Către cititorii revistei. Revista „Prometeu“ a intrat în anul III al apariției sale. Martor ne este Dumnezeu cu câtă greutate am putut străbate prin mizeriile acestui timp, față de care nu ai destule cuvinte să-l înfieri. Mulți nu ne-au înțeles, alți au zâmbit ironic, alți neau lovit cu săgeți otrăvite.

Nu ne-am înspăimântat de nimic ci am mers înainte pe drumul nostru bucuroși că sunt suflete curate cari ne-au înțeles și încurajat. Mulțumim tuturor pentru toate.

Ne adresăm și de data aceasta tot celor cari ne înțeleg și-i rugăm să aibă în vedere sacrificiile nenumărate ce le facem pentru revistă și să ne dea tot sprijinul lor.

Sunt abonați cari nu și-au plătit nici pe anul I și II abonamentul. Nu-i acuzăm, dar îi rugăm cu toată căldura să ne trimită abonamentul. Este așa de mic sacrificiul lor față de greutățile noastre. Rugăm deasemenea pe toți abonații pentru achitarea abonamentului pe anul III; revista trăiește din abonamente și acel care refuză plata abonamentului lovește în viața revistei

Cassier.

CERCUL REVISTEI:

a) *Colaboratori*: A. P. Bănuț, scriitor; Eftimie Mărculescu, prof. adv. publ.; V. Branisce, ziarist, f. senator; Ioan Brotea, ziarist; Dr. Liviu Câmpeanu, medic publ.; Lucian Costin, scriitor; Dr. Petru Debu, preot f. senator; Mihail Dragomirescu, prof. univ.; Al. Florea, preot publ.; Valer Maximilian, prof.-pictor; Aurel A. Mureșianu, publ.; Dr. P. Nistor medic, Silvia Stoica-Noaghea; Ecat. Pitiș, scriit.; I. Prișcu, preot publ.; Dr. T. Prișcu, medic, primarul Municipiului; Dr. C. Sassu funcț. sup.; Oct. Șireagu publ.; Victor Tudoran, publ.; Gh. Tulbure insp. gen. șc. publ.; Ioan Grigorie, publ.; Irodion Creangă, primar.

a) *Srijinitori*: Ion Lapedatu, f. ministru, Ioan Ionică, f. senator, Gh. Cuteanu, f. prefect, Iancu Nan, f. prefect V. Munteanu, inspector, Dr. C. Voicu, f. primar, Gh. Enescu, dir. Casa Asig. Soc., cpt. T. Teodorescu, I. Pizo, preot. Dr. C. Oancea, medic primar, Nicu, Suciu-Sibianu, funcț. sup., Ing. Baiu Crăciun.

CUPRINSUL

Buc. Ferdinand

<i>I. Al. Bran-Lemeny</i>	Immortalibus — Moţa şi Marin
<i>Nae Ieremia</i>	A fulgerat la Majadahonda
<i>Dimitrie Danciu</i>	Suprema lor jertfă
<i>Silvia Stoica Noaghia</i>	Probleme de educaţie

Literatură, artă, critică

<i>A. P. Bănuţ</i>	Cugetări
<i>Florica Muşat</i>	Cândva
<i>Nae Ieremia</i>	Acrobaţii reflexe
<i>Dimitrie Danciu</i>	Plutaşul
<i>I. Al. B. L.</i>	Trandafirii roşii, Herodiada
<i>N. Graur</i>	Cronicarul

Revista Revistelor (*Dimitrie Danciu*)

Note şi incrustări (*N. I.*)